

**Załącznik do Uchwały nr 1
Walnego Zjazdu Delegatów
z dnia 2 grudnia 2017 r.**

**STATUT
STOWARZYSZENIA ARCHITEKTÓW POLSKICH
(STATUT SARP)**

**Uchwalony na Walnym Zejeździe Delegatów w Warszawie dnia 12 grudnia 2015 r.,
ze zmianami uchwalonymi na Walnym Zejeździe Delegatów w Warszawie dnia 2 grudnia 2017 r.
Tekst jednolity.**

Spis zawartości:	§	str.
Rozdział 1		
Postanowienia ogólne	1-6	3
Rozdział 2		
Cele działania Stowarzyszenia i sposoby ich realizacji	7-8	3
Rozdział 3		
Sposób nabywania i utraty członkostwa	9-17	4
Rozdział 4		
Prawa i obowiązki członków	18-21	6
Rozdział 5		
Struktura Władz Stowarzyszenia	22-29	6
Rozdział 6		
Tryb dokonywania wyboru oraz kompetencje Władz Naczelnych	30-45	8
Rozdział 7		
Tryb dokonywania wyboru oraz kompetencje Władz Oddziałów	46-60	11
Rozdział 8		
Sposób uzyskiwania środków finansowych, reprezentowania Stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych	61-64	15
Rozdział 9		
Zasady dokonywania zmian Statutu i sposób rozwiązania Stowarzyszenia	65-66	15

Preambuła

Przestrzeń, wspaniały dar Natury dla człowieka, warunek jego egzystencji, wymaga szacunku, mądrego, starannego użytkowania i ustawicznej ochrony. Tego powinniśmy przestrzegać wszyscy. Szczególne obowiązki w tej materii mają architekci, architekci – urbaniści, planiści przestrzeni. Podejmowanie odpowiedzialnych zadań wymaga zorganizowanej wspólnej działalności. Środowisko architektów polskich od 1877 roku posiada doświadczenia skuteczności zbiorowego działania w różnych warunkach, nawet tych ekstremalnych, jak wojny, zabory, okupacje.

Prawda, zaufanie, wspólnota, piękno - to podstawowe wartości, które Stowarzyszenie Architektów Polskich (SARP) respektuje i utrwała jako prawo w swoim statucie.

Celem Stowarzyszenia Architektów Polskich (SARP) jest współdziałanie w kreowaniu nowoczesnego oblicza kraju, jego kultury, cywilizacji i społeczeństwa obywatelskiego, z zachowaniem podstawowego założenia - szacunku dla naszej ponad tysiącletniej historii.

Rozdział 1 Postanowienia ogólne

§ 1.

[Nazwa Stowarzyszenia] Stowarzyszenie nosi nazwę „Stowarzyszenie Architektów Polskich”, w skrócie „SARP”.

§ 2.

[Teren działania] 1. Terenem działania SARP jest obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

2. SARP, dla realizacji swych celów, może działać poza obszarem Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 3.

[Siedziba Stowarzyszenia] Siedzibą Władz Naczelnych SARP jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 4.

[Działalność Stowarzyszenia] SARP opiera swoją działalność na pracy społecznej członków. Do prowadzenia spraw związanych ze swoją działalnością może, w miarę potrzeb, zatrudniać pracowników.

§ 5.

[Osobowość prawna] SARP oraz jego terenowe jednostki organizacyjne, zwane dalej „Oddziałami”, posiadają osobowość prawną i samodzielność gospodarczą.

§ 6.

[Logo] Nazwa „Stowarzyszenie Architektów Polskich”, skrót „SARP” oraz znak graficzny stanowią dobra osobiste Stowarzyszenia. Zasady używania oraz zakres ochrony określa Zarząd Główny w Regulaminie.

Rozdział 2 Cele działania Stowarzyszenia i sposoby ich realizacji

§ 7.

[Cele] Celami działania SARP są:

- 1) wysoka jakość architektury, przestrzeni i środowiska;
- 2) dbanie o rangę zawodu w kontekście jego społecznego i kulturotwórczego znaczenia;

- 3) wysoki poziom umiejętności i ochrona praw autorskich architekta;
- 4) rozwój twórczości architektonicznej i jej ochrona;
- 5) integracja środowiska architektów.

§ 8.

[Sposoby realizacji] 1. SARP realizuje swoje cele między innymi przez:

- 1) działania o charakterze twórczym, naukowym, technicznym, edukacyjnym, kulturalnym i charytatywno-opiekuńczym;
- 2) wspieranie roli i statusu architektów w całym procesie projektowania i realizacji inwestycji oraz występowanie w imieniu architektów w obronie ich twórczości i praw autorskich;
- 3) zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi i prawami pokrewnymi twórców utworów architektonicznych i architektoniczno-urbanistycznych oraz ochrona powierzonych SARP praw autorskich, jak również wykorzystywanie w interesie twórców innych uprawnień, wynikających z odpowiednich przepisów o ochronie praw autorskich;
- 4) uchwalanie zasad etyki zawodu architekta oraz egzekwowanie ich przestrzegania;
- 5) przyznawanie oraz występowanie o przyznanie nagród, wyróżnień i odznaczeń;
- 6) udzielanie członkom SARP pomocy moralnej, prawnej i materialnej;
- 7) współpracę z organami administracji rządowej, samorządowej i organizacjami pozarządowymi;
- 8) przynależność, współpracę z krajowymi, zagranicznymi i międzynarodowymi organizacjami oraz instytucjami związanymi z działalnością architektoniczną;
- 9) udział w tworzeniu i opiniowaniu prawa dotyczącego projektowania, planowania przestrzennego, twórczości architektonicznej, realizacji utworów architektonicznych i praw autorskich;
- 10) występowanie w charakterze strony, gdy przemawia za tym interes społeczny, w postępowaniach związanych z celami statutowymi;
- 10a) doradztwo prawne w zakresie związanym z celami statutowymi;
- 11) promowanie, organizowanie i udział w organizacji konkursów architektonicznych;
- 12) inspirowanie i prowadzenie różnorodnych form działania na rzecz rozwoju i promocji architektury, dziedzictwa architektonicznego i kulturalno-historycznego oraz edukacyjnego dialogu ze społeczeństwem, jako jej odbiorcą i użytkownikiem, przez organizowanie wystaw, wykładów, pokazów, dyskusji publicznych, konferencji, itp.;
- 13) współdziałanie w kształceniu architektonicznym na wszystkich poziomach edukacji oraz w doskonaleniu umiejętności projektowania architektonicznego, przez organizowanie praktyk, szkoleń, seminariów, warsztatów;
- 14) zajmowanie stanowiska w debacie publicznej w sprawach dotyczących celów statutowych;
- 15) organizowanie imprez kulturalnych, turystycznych i sportowych;
- 16) aktywność w środkach masowego przekazu i internecie.

2. SARP oraz jego oddziały mogą prowadzić w zakresie wymienionym w ust. 1 nieodpłatną i odpłatną działalność pożytku publicznego oraz działalność gospodarczą. Zakres form tych działalności wymaga wyodrębnienia i zostanie określony uchwałami Zarządu Głównego oraz zarządów oddziałów.

Rozdział 3

Sposób nabywania i utraty członkostwa

§ 9.

[Członkowie] SARP zrzesza członków zwyczajnych i honorowych.

§ 10.

[Członkowie zwyczajni] Członkami zwyczajnymi SARP mogą być:

- 1) architekci, którzy uzyskali dyplom wyższej uczelni na kierunku architektonicznym;

- 2) wyjątkowo inne osoby, których praca związana jest z architekturą i służy jej rozwojowi, lub które w szczególny sposób zasłużyły się dla architektury i dla SARP.

§ 11.

[Nabywanie członkostwa zwyczajnego] 1. Przyjęcie członka zwyczajnego do SARP następuje na wniosek zainteresowanego, na podstawie uchwały Zarządu Oddziału, po zarekomendowaniu go przez trzech członków SARP z co najmniej pięcioletnim stażem członkowskim w SARP.

2. Uchwała o przyjęciu kandydata, o którym mowa w § 10 pkt 2, winna być podjęta jednomyślnie.

§ 12.

[Nadanie godności członków honorowych] Godność członka honorowego SARP nadaje Walny Zjazd Delegatów, na wniosek Zarządu Głównego, osobom wybitnie zasłużonym dla rozwoju architektury.

§ 13.

[Wyłączenia] Członkami SARP nie mogą być osoby, które zostały sądownie pozbawione praw publicznych lub skazane za przestępstwo umyślne.

§ 14.

[Utrata członkostwa zwyczajnego] 1. Członkostwo zwyczajne wygasa przez:

- 1) dobrowolną rezygnację złożoną pisemnie do właściwego Zarządu Oddziału;
- 2) skreślenie, na podstawie uchwały właściwego Zarządu Oddziału, wskutek:
 - a) utraty kwalifikacji niezbędnych do nabycia członkostwa,
 - b) niepłacenia składek członkowskich przez okres ponad jednego roku;
- 3) wykonanie prawomocnego orzeczenia sądu koleżeńskiego wymierzającego karę wykluczenia z SARP;
- 4) śmierć członka.

2. Wygaszenie członkostwa z powodów określonych w ust. 1 pkt 1-3 nie zwalnia członka od obowiązku uregulowania zaległych składek członkowskich oraz wszelkich zaciągniętych wobec SARP zobowiązań.

§ 15.

[Wygąszenie członkostwa honorowego] Członkostwo honorowe wygasa przez:

- 1) dobrowolne zrzeczenie się złożone pisemnie do Zarządu Głównego;
- 2) pozbawienie tej godności uchwałą Walnego Zjazdu Delegatów, podjętą większością co najmniej 2/3 głosów, w obecności co najmniej 1/2 liczby delegatów;
- 3) śmierć członka.

§ 16.

[Odwołanie] Od uchwały Zarządu Oddziału w sprawach członkowskich zainteresowanemu przysługuje prawo wniesienia odwołania do Zarządu Głównego, którego postanowienia są ostateczne.

§ 17.

[Regulamin] Szczegółowe zasady nabywania i utraty członkostwa określa Regulamin Spraw Członkowskich.

Rozdział 4 Prawa i obowiązki członków

§ 18.

[Prawa członków zwyczajnych] Członek zwyczajny SARP ma prawo:

- 1) uczestnictwa w działalności SARP;
- 2) biernego i czynnego prawa wyborczego do władz SARP;
- 3) korzystania ze świadczeń i pomocy SARP.

§ 19.

[Obowiązki członków zwyczajnych] Członek zwyczajny SARP ma obowiązek:

- 1) działania w sposób nienaruszający dobrego imienia SARP;
- 2) przestrzegania Statutu, Kodeksu Etyki Zawodowej Architekta oraz regulaminów, uchwał i postanowień władz SARP;
- 3) opłacania składek i innych należności obowiązujących w SARP.

§ 20.

[Prawa i obowiązki członków honorowych] 1. Członek honorowy ma prawa i obowiązki członka zwyczajnego, z wyjątkiem biernego i czynnego prawa wyborczego, z zastrzeżeniem ust. 2 poniżej, i jest zwolniony z opłacania składek.

2. Członek honorowy, który uprzednio był członkiem zwyczajnym nie traci biernego i czynnego prawa wyborczego.

§ 21.

[Regulamin] Szczegółowe prawa i obowiązki członków określa Regulamin Spraw Członkowskich.

Rozdział 5 Struktura Władz Stowarzyszenia

§ 22.

[Władze Naczelne] Władzami Naczelnymi SARP są:

- 1) Walny Zjazd Delegatów;
- 2) Zarząd Główny;
- 3) Główna Komisja Rewizyjna;
- 4) Główny Sąd Koleżeński.

§ 23.

[Władze Oddziału] Władzami Oddziału SARP są:

- 1) Walne Zebranie Członków Oddziału;
- 2) Zarząd Oddziału;
- 3) Komisja Rewizyjna Oddziału;
- 4) Sąd Koleżeński Oddziału.

§ 24.

[Organy doradcze] 1. Organami doradczymi Zarządu Głównego są:

- 1) w sprawach działalności ogólnostowarzyszeniowej – Rada Prezesów;
- 2) w sprawach twórczości architektonicznej – Zespół Koordynacyjny Sędziów Konkursowych.

2. Organem doradczym Zarządu Oddziału w sprawach twórczości architektonicznej jest Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału.

§ 25.

[Ograniczenia] 1. Członkowie Zarządu Głównego, członkowie zarządów oddziałów, komisji rewizyjnych, sądów koleżeńskich nie mogą być członkami innych władz SARP, z wyłączeniem udziału w Walnym Zjeździe Delegatów i Walnym Zebraniu Członków Oddziału.

2. Nie mogą być członkami komisji rewizyjnych:
 - 1) osoby pozostające w stosunku pokrewieństwa, powinowactwa oraz współzależności służbowej wobec członków nadzorowanych przez nie organów władzy;
 - 2) członkowie prezydiów nadzorowanych przez nie organów władzy poprzedniej kadencji.
3. Członkowie władz, którzy w składzie organu władzy lub indywidualnie nie uzyskali absolutorium, nie mogą kandydować do władz następnej kadencji.

§ 26.

[Kadencja] 1. Kadencja władz i organów doradczych trwa 4 lata; są one jednak obowiązane działać do czasu ukonstytuowania się nowo wybranych władz i organów doradczych.

2. Nowo wybrane władze mają obowiązek ukonstytuowania się w terminie 1 miesiąca od daty ich wyboru.
3. Prezes SARP, prezesi oddziałów, przewodniczący komisji rewizyjnych, sądów koleżeńskich, Zespołu Koordynującego Sędziów Konkursowych oraz kolegiów sędziów konkursowych mogą pełnić swe funkcje maksymalnie przez dwie kolejne kadencje.
4. Jeżeli Prezes SARP, prezes oddziału, przewodniczący komisji rewizyjnej, sądu koleżeńckiego, Zespołu Koordynującego Sędziów Konkursowych lub kolegiów sędziów konkursowych obejmuje zwolniony urząd w trakcie trwania kadencji przez okres dłuższy niż trzy lata, wtedy może być wybrany jedynie na jedną kolejną kadencję.

§ 27.

[Uzupełnienia składu władz] 1. W przypadku kiedy członek władz zrezygnował lub nie może pełnić swojej funkcji, członkom właściwej władzy przysługuje prawo uzupełnienia składu w drodze kooptacji do wysokości 1/3 składu pochodzącego z wyboru.

2. W przypadku kiedy prezes zrezygnował lub nie może pełnić swojej funkcji, zarząd powołuje ze swojego składu pochodzącego z wyboru w jego miejsce osobę pełniącą obowiązki prezesa do czasu najbliższego Walnego Zjazdu Delegatów lub Walnego Zebrania Członków Oddziału.

§ 28.

[Uchwały] 1. Decyzje władz SARP podejmowane są w formie uchwał.

2. Uchwały Walnego Zjazdu Delegatów i walnych zebrań członków oddziału zapadają zwykłą większością głosów w obecności co najmniej 1/2 liczby obecnych na Zjeździe lub na zebraniach, o ile postanowienia Statutu nie stanowią inaczej. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego zebrania.
3. Uchwały pozostałych władz zapadają zwykłą większością głosów w obecności więcej niż 1/2 liczby członków tych władz. W razie równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego zebrania.

§ 29.

[Regulaminy] 1. Szczegółowe zasady funkcjonowania władz Stowarzyszenia określają regulaminy: Walnego Zjazdu Delegatów, Komisji Rewizyjnych, Sądów Koleżeńskich, Walnego Zebrania Członków Oddziału, oraz Organizacyjny.

2. Szczegółowe zasady funkcjonowania organów doradczych Stowarzyszenia określają regulaminy: Rady Prezesów, Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych i Kolegiów Sędziów Konkursowych Oddziałów.

Rozdział 6 Tryb dokonywania wyboru oraz kompetencje Władz Naczelnych

§ 30.

[Walny Zjazd Delegatów] 1. Najwyższą władzą SARP jest Walny Zjazd Delegatów.

2. Udział w Walnym Zjeździe Delegatów biorą:
 - 1) z prawem głosowania - delegaci wybrani przez walne zebrania członków oddziałów, w liczbie jeden delegat na 30 członków zwyczajnych oddziału, lecz nie mniej niż jeden delegat z oddziału;
 - 2) członkowie Władz Naczelnych, Rady Prezesów i Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych, o ile nie są jednocześnie delegatami na Walny Zjazd, oraz członkowie honorowi SARP;
 - 3) kandydaci do Władz Naczelnych niebędący delegatami na Walny Zjazd Delegatów;
 - 4) inne osoby zaproszone przez Zarząd Główny do udziału w Walnym Zjeździe.
3. Walny Zjazd Delegatów zwołuje Zarząd Główny lub, w przypadku jego bezczynności, Główna Komisja Rewizyjna.

§ 31.

[Zwyczajny Walny Zjazd Delegatów] 1. Zwyczajny Walny Zjazd Delegatów jest zwoływany co 2 lata jako zjazd sprawozdawczo-programowy, przy czym co 4 lata jako zjazd sprawozdawczo-programowo-wyborczy.

2. Zjazd sprawozdawczo-programowy może być zwołany jako sprawozdawczo-programowo-wyborczy.

§ 32.

[Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów] 1. Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów może być zwołany:

- 1) z inicjatywy Zarządu Głównego;
 - 2) na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej;
 - 3) na wniosek Rady Prezesów;
 - 4) na wniosek oddziałów, zrzeszających łącznie co najmniej 1/3 liczby członków SARP.
2. Nadzwyczajny Walny Zjazd Delegatów winien być zwołany w ciągu 3 miesięcy od daty wpływu wniosku w tej sprawie i obradować wyłącznie nad sprawami, dla których został zwołany.

§ 33.

[Kompetencje Walnego Zjazdu Delegatów] Do kompetencji Walnego Zjazdu Delegatów należy:

- 1) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej, Głównego Sądu Koleżeńskiego i Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych, oraz decydowanie o udzieleniu absolutorium ustępującemu Prezesowi SARP, Zarządowi Głównemu lub poszczególnym jego członkom;
- 2) wybieranie w głosowaniu tajnym następujących Władz Naczelnych SARP:
 - a) członków Zarządu Głównego w liczbie 11-17 osób, w tym, w osobnym głosowaniu, Prezesa SARP, reprezentujących co najmniej 7 oddziałów, przy czym członkowie jednego oddziału nie mogą stanowić więcej niż 50% składu Zarządu Głównego,
 - b) członków Głównej Komisji Rewizyjnej w liczbie 5-7 osób,
 - c) członków Głównego Sądu Koleżeńskiego w liczbie 6-9 osób;
- 2a) odwoływanie członków Zarządu Głównego na wniosek Prezesa SARP lub Głównej Komisji Rewizyjnej;
- 3) wybieranie w głosowaniu tajnym, spośród sędziów konkursowych SARP, 9 członków Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych SARP, reprezentujących co najmniej 6 oddziałów;
- 4) nadawanie godności członka honorowego SARP;
- 5) ustalanie kierunków działalności SARP;

- 6) uchwalanie Statutu lub jego zmiana;
- 7) uchwalanie zasad etyki zawodowej lub ich zmiana;
- 8) uchwalanie regulaminów: Walnego Zjazdu Delegatów, Komisji Rewizyjnych, Sądów Koleżeńskich oraz innych zastrzeżonych dla Walnego Zjazdu Delegatów;
- 9) podejmowanie uchwał w sprawach objętych porządkiem obrad;
- 10) podejmowanie uchwały w sprawie rozwiązania SARP.

§ 34.

[Prezes SARP] Prezes SARP kieruje pracą Zarządu Głównego, reprezentuje Stowarzyszenie na zewnątrz, oraz czuwa nad wypełnianiem obowiązków przez wszystkie władze i organy doradcze SARP.

§ 35.

[Zarząd Główny] 1. W skład Zarządu Głównego wchodzi Prezes SARP oraz pozostali członkowie Zarządu Głównego.

2. Członkowie Zarządu Głównego wybierają spośród swego grona: wiceprezesów SARP, Sekretarza SARP i Skarbnika SARP, którzy łącznie z Prezesem SARP stanowią Prezydium Zarządu Głównego.

§ 36.

[Kompetencje Zarządu Głównego] 1. Do kompetencji Zarządu Głównego należy:

- 1) prowadzenie bieżącej działalności ogólnostowarzyszeniowej, w oparciu o uchwały Walnego Zjazdu Delegatów;
- 2) reprezentowanie SARP i działanie w jego imieniu;
- 3) uchwalanie i zatwierdzanie budżetu ogólnostowarzyszeniowego i składanie rocznych sprawozdań z jego realizacji Głównej Komisji Rewizyjnej i Radzie Prezesów;
- 4) zarządzanie majątkiem ogólnostowarzyszeniowym i dysponowanie funduszami ogólnostowarzyszeniowymi z zastrzeżeniem pkt 6 poniżej;
- 5) po uzyskaniu opinii Rady Prezesów ustalanie minimalnej wysokości składek członkowskich oraz wysokości innych należności obowiązujących w SARP, oraz ustalanie należności przekazywanych przez oddziały na potrzeby ogólnostowarzyszeniowe;
- 6) nabycie, zbycie lub obciążenie nieruchomości stanowiących własność SARP po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Prezesów oraz wyrażanie zgody na nabycie, zbycie lub obciążenie nieruchomości oddziału;
- 7) powołanie oddziału, a także – na wniosek Walnego Zebrania Członków Oddziału lub Rady Prezesów – jego rozwiązanie;
- 8) uchwalanie regulaminów: Walnego Zebrania Członków Oddziału, Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych i Kolegiów Sędziów Konkursowych Oddziałów, Organizacyjnego, Spraw Członkowskich oraz innych zastrzeżonych dla Zarządu Głównego;
- 9) udzielanie zgody innym organom władz na uchwalanie regulaminów;
- 10) przyznawanie wspólnie z Radą Prezesów wyróżnienia SARP I stopnia;
- 11) powoływanie komisji, zespołów i pełnomocników, i powierzanie im do wykonania określonych zadań;
- 12) występowanie z własnej inicjatywy, a także na wniosek Głównej Komisji Rewizyjnej, Rady Prezesów lub zarządów oddziałów, o nadanie nagród i odznaczeń;
- 13) wydawanie biuletynu informacyjnego o zasięgu ogólnokrajowym;
- 14) ustalanie terminu, zwoływanie i przygotowanie Walnego Zjazdu Delegatów;
- 15) koordynowanie harmonogramu spotkań Rady Prezesów z Zarządem Głównym.

2. Zarząd Główny ma obowiązek podjęcia uchwały w sprawach wniosków Rady Prezesów, o których mowa w § 42 ust. 1 pkt 4 w terminie do 3 miesięcy.

§ 37.

[Główna Komisja Rewizyjna] Członkowie Głównej Komisji Rewizyjnej wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Głównej Komisji Rewizyjnej.

§ 38.

[Kompetencje Głównej Komisji Rewizyjnej] 1. Do kompetencji Głównej Komisji Rewizyjnej należy:

- 1) wykonywanie stałej kontroli działalności Władz Naczelnych i ich organów doradczych, z wyjątkiem orzecznictwa sądów koleżeńskich;
- 2) ocenianie w okresach rocznych działalności Władz Naczelnych i ich organów doradczych i przedkładanie oceny Zarządowi Głównemu;
- 3) nadzorowanie działalności komisji rewizyjnych oddziałów;
- 4) ustalanie terminu i zwoływanie Walnego Zjazdu Delegatów w przypadku bezczynności Zarządu Głównego.

2. Przewodniczącemu Głównej Komisji Rewizyjnej lub delegowanemu przez niego członkowi Komisji przysługuje prawo uczestniczenia z głosem doradczym w obradach pozostałych władz naczelnych i organów doradczych Zarządu Głównego.

§ 39.

[Główny Sąd Koleżeński] Członkowie Głównego Sądu Koleżeńskiego wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Głównego Sądu Koleżeńskiego.

§ 40.

[Kompetencje Głównego Sądu Koleżeńskiego] 1. Do kompetencji Głównego Sądu Koleżeńskiego należy:

- 1) rozpatrywanie i rozstrzyganie odwołań od orzeczeń sądów koleżeńskich oddziałów;
- 2) rozpatrywanie zarzutów przeciw członkom Zarządu Głównego, członkom Głównej Komisji Rewizyjnej oraz sporów między zarządami oddziałów lub między zarządami oddziałów a Zarządem Głównym;
- 3) nadzorowanie i koordynowanie funkcjonowania sądów koleżeńskich oddziałów.

2. Główny Sąd Koleżeński może wymierzać następujące kary:

- 1) upomnienia;
- 2) nagany;
- 3) zakazu pełnienia funkcji we władzach i organach doradczych SARP;
- 4) zawieszenia w prawach członka SARP;
- 5) wykluczenia z SARP.

3. Główny Sąd Koleżeński może wydać postanowienie o opublikowaniu swojego orzeczenia lub orzeczenia Sądu Koleżeńskiego Oddziału w biuletynie informacyjnym o zasięgu ogólnokrajowym, z zachowaniem obowiązujących zasad ochrony danych osobowych oraz może przekazać informację o prawomocnym orzeczeniu w sprawie naruszenia Kodeksu Etyki Zawodowej Architekta do rzecznika odpowiedzialności zawodowej właściwego samorządu zawodowego.

§ 41.

[Rada Prezesów] 1. W skład Rady Prezesów wchodzi Prezesi wszystkich oddziałów SARP.

2. Członkowie Rady Prezesów wybierają spośród swego grona Prezydium Rady składające się z 3 osób, w tym Sekretarza Rady, które organizuje jej pracę.

§ 42.

[Kompetencje Rady Prezesów] 1. Do kompetencji Rady Prezesów należy:

- 1) uczestnictwo z głosem doradczym w minimum czterech zebraniach Zarządu Głównego w ciągu roku;
- 2) opiniowanie na potrzeby Zarządu Głównego w sprawach zbycia, nabycia lub obciążenia nieruchomości Stowarzyszenia;
- 3) opiniowanie na potrzeby Zarządu Głównego w sprawach działalności ogólnostowarzyszeniowej SARP;
- 4) wnioskowanie do Zarządu Głównego w sprawach dotyczących oddziałów;
- 5) przyznawanie wspólnie z Zarządem Głównym wyróżnienia SARP I stopnia;
- 6) inspirowanie współpracy pomiędzy oddziałami;
- 7) uchwalanie Regulaminu Rady Prezesów.

2. Rada Prezesów wydaje opinie, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, w terminie do 3 miesięcy. Niezajęcie stanowiska w powyższym terminie uznaje się za równoznaczne z opinią pozytywną.

3. Delegowanemu przez Radę Prezesów członkowi Rady przysługuje prawo uczestniczenia z głosem doradczym w obradach Zarządu Głównego SARP, z którego przedstawia sprawozdanie pozostałym członkom Rady.

§ 43.

[Zespół Koordynacyjny Sędziów Konkursowych] Członkowie Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych SARP wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Zespołu.

§ 44.

[Kompetencje Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych] Do kompetencji Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych należy:

- 1) przedkładanie Zarządowi Głównemu kandydatur sędziów w konkursach międzynarodowych oraz konkursach krajowych organizowanych przez Zarząd Główny;
- 2) opiniowanie w sprawach dotyczących konkursów i sędziów konkursowych oraz w sprawach dotyczących twórczości architektonicznej;
- 3) wspomaganie działalności kolegów sędziów konkursowych w oddziałach;
- 4) organizowanie procesu doskonalenia poziomu sędziów konkursowych;
- 5) opiniowanie wniosków w sprawie przyznania Honorowej Nagrody SARP.

§ 45.

[Tryb dokonywania wyborów] Tryb dokonywania wyborów Władz Naczelnych oraz Zespołu Koordynacyjnego Sędziów Konkursowych określa Regulamin Walnego Zjazdu Delegatów. Tryb wyboru Delegatów określa Regulamin Walnego Zebrania Członków Oddziału.

Rozdział 7

Tryb dokonywania wyboru oraz kompetencje Władz Oddziałów

§ 46.

[Walne Zebranie Członków Oddziału] 1. Najwyższą Władzą Oddziału jest Walne Zebranie Członków Oddziału.

2. Udział w Walnym Zebraniu Członków Oddziału biorą:

- 1) z prawem głosowania - wszyscy członkowie mający czynne i bierne prawo wyborcze lub ich delegaci;

- 2) wydelegowany przez Zarząd Główny co najmniej jeden przedstawiciel Zarządu Głównego;
 - 3) inne osoby zaproszone przez Zarząd Oddziału.
3. Walne Zebranie Członków Oddziału zwołuje Zarząd Oddziału lub, w przypadku jego beczynności, Komisja Rewizyjna Oddziału.

§ 47.

[Zwyczajne Walne Zebranie Członków Oddziału] 1. Zwyczajne Walne Zebranie Członków Oddziału jest zwoływane co 2 lata jako zebranie sprawozdawczo-programowe, przy czym co 4 lata jako zebranie sprawozdawczo-programowo-wyborcze. Terminy zebrań są uzgadniane z Zarządem Głównym.

2. Zebranie sprawozdawczo-programowe może być zwołane jako sprawozdawczo-programowo-wyborcze.

§ 48

[Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Oddziału] 1. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Oddziału jest zwoływane:

- 1) z inicjatywy Zarządu Oddziału;
- 2) na żądanie Komisji Rewizyjnej Oddziału;
- 3) na wniosek co najmniej 1/3 liczby członków Oddziału.

2. Nadzwyczajne Walne Zebranie Członków Oddziału winno być zwołane w ciągu 3 miesięcy od daty wpłynięcia wniosku w tej sprawie i obradować wyłącznie nad sprawami, dla których zostało zwołane.

§ 49.

[Kompetencje Walnego Zebrania Członków Oddziału] Do kompetencji Walnego Zebrania Członków Oddziału należy:

- 1) rozpatrywanie sprawozdań: Zarządu Oddziału, Komisji Rewizyjnej Oddziału, Sądu Koleżeńskiego Oddziału i Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału, oraz decydowanie o udzieleniu absolutorium ustępującemu Prezesowi Oddziału, Zarządowi Oddziału lub poszczególnym jego członkom;
- 2) wybieranie w głosowaniu tajnym Delegatów na Walny Zjazd Delegatów;
- 3) wybieranie w głosowaniu tajnym następujących Władz Oddziału:
 - a) członków Zarządu Oddziału, w tym, w osobnym głosowaniu, Prezesa Oddziału,
 - b) członków Komisji Rewizyjnej Oddziału,
 - c) członków Sądu Koleżeńskiego Oddziału;
- 3a) odwoływanie członków Zarządu Oddziału na wniosek Prezesa Oddziału lub Komisji Rewizyjnej Oddziału;
- 4) wybieranie w głosowaniu tajnym, wyróżniających się wiedzą i dorobkiem zawodowym, członków Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału;
- 5) ustalanie kierunków działalności Oddziału;
- 6) podejmowanie uchwał w sprawach objętych porządkiem obrad;
- 7) wnioskowanie do Zarządu Głównego w sprawie rozwiązania Oddziału.

§ 50.

[Delegaci] Delegaci wybrani na Walny Zjazd Delegatów zachowują swoje mandaty na okres kadencji.

§ 51.

[Prezes Oddziału] Prezes Oddziału kieruje pracą Zarządu Oddziału, reprezentuje Oddział na zewnątrz, oraz czuwa nad wypełnianiem obowiązków przez wszystkie władze i organy doradcze Oddziału.

§ 52.

[Zarząd Oddziału] 1. W skład Zarządu Oddziału wchodzi Prezes Oddziału oraz pozostali członkowie Zarządu Oddziału.

2. Członkowie Zarządu Oddziału wybierają spośród swego grona: wiceprezesów Oddziału, Sekretarza Oddziału i Skarbnika Oddziału, którzy łącznie z Prezesem Oddziału stanowią Prezydium Zarządu Oddziału.

§ 53.

[Kompetencje Zarządu Oddziału] 1. Do kompetencji Zarządu Oddziału należy:

- 1) ustalanie programu działania Oddziału w oparciu o uchwały Walnego Zebrania Członków Oddziału;
- 2) uchwalanie i zatwierdzanie budżetu Oddziału oraz składanie rocznych sprawozdań z jego realizacji Komisji Rewizyjnej Oddziału;
- 3) prowadzenie bieżącej działalności Oddziału;
- 4) reprezentowanie Oddziału i działanie w jego imieniu;
- 5) przyjmowanie oraz wykluczanie członków zwyczajnych Oddziału;
- 6) zarządzanie majątkiem Oddziału i dysponowanie funduszami Oddziału;
- 7) ustalanie wysokości składek członkowskich w Oddziale, z uwzględnieniem minimalnej składki ustalonej przez Zarząd Główny;
- 8) decydowanie za zgodą Zarządu Głównego o nabyciu, zbyciu lub obciążeniu nieruchomości stanowiących własność Oddziału;
- 9) przyznawanie wyróżnienia SARP II i III stopnia oraz występowanie do Zarządu Głównego o przyznanie wyróżnienia SARP I stopnia;
- 10) występowanie do Zarządu Głównego o nadanie godności członka honorowego;
- 11) ustalanie terminu, zwoływanie i przygotowanie Walnego Zebrania Członków Oddziału;
- 12) przekazywanie do Zarządu Głównego sprawozdań rocznych, składanych urzędowo skarbowym.

2. Zarząd Oddziału może powoływać i rozwiązywać jednostki organizacyjne: koła, sekcje i kluby na zasadach określonych w Regulaminie Organizacyjnym.

§ 54.

[Komisja Rewizyjna Oddziału] Członkowie Komisji Rewizyjnej Oddziału wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Komisji Rewizyjnej Oddziału.

§ 55.

[Kompetencje Komisji Rewizyjnej Oddziału] 1. Do kompetencji Komisji Rewizyjnej Oddziału należy:

- 1) wykonywanie stałej kontroli działalności Władz Oddziału i ich organów doradczych, za wyjątkiem orzecznictwa sądów koleżeńskich;
- 2) ocenianie w okresach rocznych działalności Oddziału i przedkładanie oceny Zarządowi Oddziału;
- 3) współdziałanie z Główną Komisją Rewizyjną;
- 4) ustalanie terminu i zwoływanie Walnego Zebrania Członków Oddziału w przypadku bezczynności Zarządu Oddziału.

2. Przewodniczącemu Komisji Rewizyjnej Oddziału lub delegowanemu przez niego członkowi Komisji przysługuje prawo uczestniczenia z głosem doradczym w obradach innych władz, organów doradczych i jednostek organizacyjnych Oddziału.

§ 56.

[Sąd Koleżeński Oddziału] Członkowie Sądu Koleżeńskiego Oddziału wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Sądu Koleżeńskiego Oddziału.

§ 57.

[Kompetencje Sądu Koleżeńskiego Oddziału] 1. Do kompetencji Sądu Koleżeńskiego Oddziału należy:

- 1) rozpatrywanie i rozstrzyganie sprawy naruszenia przez członków SARP zasad etyki zawodowej, wykroczeń przeciwko obowiązkowi członka SARP, wynikającym ze Statutu SARP i regulaminów ustanowionych na jego podstawie;
 - 2) rozpatrywanie sporów powstałych między członkami SARP, a także między członkami SARP a zarządami oddziałów;
 - 3) współdziałanie z Głównym Sądem Koleżeńskim.
2. Sąd Koleżeński Oddziału może wymierzać następujące kary:
- 1) upomnienia;
 - 2) nagany;
 - 3) zakazu pełnienia funkcji we władzach i organach doradczych SARP;
 - 4) zawieszenia w prawach członka SARP;
 - 5) wykluczenia z SARP.
3. Sąd Koleżeński Oddziału może wydać postanowienie o opublikowaniu swojego orzeczenia w biuletynie informacyjnym SARP, z zachowaniem obowiązujących zasad ochrony danych osobowych, oraz może przekazać informację o prawomocnym orzeczeniu w sprawie naruszenia Kodeksu Etyki Zawodowej Architekta do rzecznika odpowiedzialności zawodowej właściwego samorządu zawodowego.
4. Od orzeczenia Sądu Koleżeńskiego Oddziału przysługuje stronom prawo odwołania do Głównego Sądu Koleżeńskiego.

§ 58.

[Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału] 1. Członkowie Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału wybierają spośród swego grona: przewodniczącego, zastępcę przewodniczącego i sekretarza, którzy stanowią Prezydium Kolegium.

2. Członkowie Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału mogą uczestniczyć w charakterze sędziów reprezentujących SARP jedynie w konkursach organizowanych lub rekomendowanych przez SARP.

§ 59.

[Kompetencje Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału] Do kompetencji Kolegium Sędziów Konkursowych Oddziału należy:

- 1) przedkładanie Zarządowi Oddziału kandydatur sędziów w konkursach organizowanych przez Zarząd Oddziału lub w konkursach, w których organizacji SARP uczestniczy;
- 2) opiniowanie, na potrzeby Zarządu Oddziału, w sprawach dotyczących twórczości architektonicznej;
- 3) współdziałanie z Zespołem Koordynacyjnym Sędziów Konkursowych.

§ 60.

[Tryb dokonywania wyborów] Tryb dokonywania wyborów Władz Oddziałów oraz Kolegium Sędziów Konkursowych określa Regulamin Walnego Zebrania Członków Oddziału.

Rozdział 8

Sposób uzyskiwania środków finansowych, reprezentowania Stowarzyszenia oraz zaciągania zobowiązań majątkowych

§ 61.

- [Majątek Stowarzyszenia]** 1. Majątek SARP stanowią nieruchomości, ruchomości i fundusze.
2. Właścicielem majątku jest SARP; może być także Oddział, o ile nabył go w wyniku prowadzenia własnej działalności.
3. SARP ma obowiązek posiadać minimum 1% udziału w nieruchomościach będących majątkiem oddziałów.
4. Majątek SARP i oddziałów, a także dochód uzyskiwany z tego majątku mogą być przeznaczone wyłącznie do realizacji celów statutowych.

§ 62.

[Sposób uzyskiwania środków finansowych] SARP oraz oddziały pozyskują środki finansowe przez:

- 1) składki członkowskie;
- 2) dochody z działalności statutowej i gospodarczej;
- 3) dochody z majątku SARP;
- 4) dotacje, subwencje, granty, darowizny, zapisy, spadki, inne dochody czy środki, wynikające z przepisów prawa, w tym środki pochodzące z ofiarności publicznej.

§ 63.

- [Działalność gospodarcza]** 1. SARP oraz oddziały mogą prowadzić działalność gospodarczą.
2. Cały dochód z odpłatnej działalności statutowej i z działalności gospodarczej SARP przeznaczony jest wyłącznie na realizację celów statutowych.

§ 64.

[Sposób reprezentacji] 1. Oświadczenia woli składają:

- 1) w imieniu SARP:
 - a) Prezes SARP samodzielnie,
 - b) Sekretarz SARP łącznie ze Skarbnikiem SARP lub Wiceprezes SARP łącznie ze Skarbnikiem SARP;
 - 2) w imieniu Oddziału:
 - a) Prezes Oddziału samodzielnie,
 - b) Sekretarz Oddziału łącznie ze Skarbnikiem Oddziału lub Wiceprezes Oddziału łącznie ze Skarbnikiem Oddziału.
2. Dokumenty powodujące zaciągnięcie zobowiązań majątkowych powyżej kwot określonych odpowiednio przez Zarząd Główny lub Zarząd Oddziału wymagają kontrasygnaty skarbnika, lub dwóch wiceprezesów.

Rozdział 9

Zasady dokonywania zmian Statutu i sposób rozwiązania Stowarzyszenia.

§ 65.

[Zasady uchwalania i dokonywania zmian Statutu] Przyjęcie Statutu SARP lub jego zmiana wymaga uchwały Walnego Zjazdu Delegatów powziętej większością co najmniej 2/3 głosów, w obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby delegatów.

§ 66.

[Rozwiązanie Stowarzyszenia] 1. Rozwiązanie SARP wymaga uchwały Walnego Zjazdu Delegatów powziętej większością co najmniej 3/4 głosów, w obecności co najmniej 1/2 ogólnej liczby delegatów. W razie braku quorum uchwała może być powzięta na następnym Walnym Zeździe Delegatów większością 3/4 głosów delegatów obecnych na Zeździe.

2. W razie powzięcia przez Walny Zjazd Delegatów uchwały o rozwiązaniu SARP, Zjazd powołuje Komisję Likwidacyjną, która zgodnie z uchwalonymi przez Zjazd wytycznymi przeprowadzi likwidację SARP.